

Infopäeval (2.09) kirjalikult esitatud küsimused

Küsimus 1: Transpordivahendist on sõiduauto aktsepteeritud - kas ühistranspordi alla lähivad meetme määruse raames ka sõiduki jagajad, autorendi- ja taksofirmad?

Vastus 1: Ühistransporti käsitletakse toetuse andmise tingimustes ühistranspordiseaduse (ÜTS) mõistes <https://www.riigiteataja.ee/akt/130032021009?leiaKehtiv>

Kommentaar 1: Tänud ühistranspordiseadusele viitava lingi eest. Kahjuks vastav seadus ei reguleeri taksoveoteenust pakkuvate platvormide tegevusi, kus nõutakse taksojuhi teenindajakaarti ega ka linnasisest/-vahelist transporti läbi sõidukite jagamise. Kas meetme määrus on selliseks täpsustuseks veel avatud?

Vastus kommentaarile 1: Meetme määrust ei ole plaanis avada. Tuleb lähtuda ÜTSist: „Taksovedu on teeliikluses sõitjate vedu tellija soovitud sihtkohta või sõitjale tellitud kohta järele sõitmine, samuti taksopeatuses või sõitjaga kokkulepitud kohas sõitja ootamine. Taksoveoks ei loeta sõitjate vedu sõiduautoga, kui veo teostaja teeb seda isiklikul otstarbel planeeritud marsruudil ja kui selle eesmärk ei ole tulu saamine.“

Küsimus 2: Heite vähenemise arvutus - kui ühistranspordi firma kasutab täna elektrisõidukeid (elektriauto, troll, tramm), siis heite vähenemine võrreldes fossiilkütustega on madalam. Kas võib järeldada, et fossiilkütustega sõidukipargi omanikud on selles vaates konkurentsivõimelisemad?

Vastus 2: Rohevesinikku kasutava transpordivahendi soetamiseks antakse abi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 (üldise grupierandi määrus, GBER) artikli 36 alusel, lähtudes selle artikli 36 lõike 5 punktist b, mille kohaselt tuleb investeeringu kulud kindlaks määrata, viidates sarnasele, kuid vähem keskkonnasõbralikule investeeringule, mida oleks olnud võimalik teha ilma abita. Seega on lubatud toetada rohevesinikku kasutava transpordivahendi koos varustusega soetamiskulu ulatuses, mille võrra sellise transpordivahendi maksumus ületab sellega võrreldava tavalise transpordivahendi maksumust. Keskkonnaabi võrdlusalusena tähendab mõiste "tavaline" seaduslikku ja nõuetekohast transpordivahendit (nt diislibussi), võrdlusaluseks ei pea võtma ettevõtte senist elektribussi vms.

Küsimus 3: Kuidas näete ette taastuvelektri tõendamist juhul, kui see on kohapeal toodetud? Otseliiniga RES tootmine > H2 tootmine on üks võimalus, aga otseliin ei pruugi olla ainult H2 tootmisseadme sisendiks.

Vastus 3: Kui elekter võetakse võrgust, tuleb päritolutunnistusega tõendada, et H2 tootmiseks kasutatakse taastuvelektrit.

Küsimus 4: Vesinikubussil pole hetkel järelturgu erinevalt diislibussidest. Kas toetus rakendub ainult ostuväärtuse tehnoloogilisele vahele või kogu ahela väärtuste vahele?

Vastus 4: Üldine grupierandimäärus (GBER) ütleb art 36 lg 5 p b) „kõigil muudel juhtudel määratletakse keskkonnakaitsesse tehtava investeeringu kulud, viidates sarnasele, kuid vähem

keskkonnasõbralikule investeeringule, mida oleks olnud võimalik teha ilma abita. Mõlema investeeringu kulude vahe moodustab keskkonnakaitsega seotud abikõlblikud kulud.“

Otsesõnu siin ei viidata soetusmaksumusele. Seega ei julge välistada, et võimalikud on erinevad asjakohased arvutusviisid.

Küsimus 5: Kas soetamiskulu = investeering või mitte?

Vastus 5: Investeering on olemasoleva transpordivahendi (nt praegu käigus olev diiselbuss) ja uue H2 bussi soetusmaksumuse vahe.

Küsimus 6: Kui kasutatakse erinevaid transpordivahendeid erineva plaanitava läbisõiduga ja erineva kasuteguri ning garantiiajaga, siis millist keskmise arvutamise meetodikat eeldatakse? Aritmeetilist?

Vastus 6: Jah, aritmeetilist.

Küsimus 7: Palun selgitage veel päritolusertifikaadi arvestamist. Kui sertifikaat on väljastatud, siis on tegu 100% taastuvelektriga, koefitsiendi kasutamine pole mõistetav.

Vastus 7: Vastav nõue, st et kasutada tuleb 2 aasta tagust Eesti keskmist taastuvelektri osakaalu elektri tootmises, tuleneb Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 2018.aasta direktiivist: vt <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L2001&from=EN> artikkel 27 lg 3.

Küsimus 8: Teisendusvalemid H2 kg - KWh ja kütuste puhul 1 - KWh peaksid kõikide jaoks sarnased ja ilmselt oleks tark teisendusvalemid ette anda.

Vastus 8: Lisame need teisendusvalemid.

Küsimus 9: Küsimus avalikuks kasutuseks mõeldud vesinikutaristu kohta: kas vesiniku avalikust müügist tulenevat kasumit tuleb ette ennustada?

Vastus 9: GBER art 56 lg 6. Abi summa ei tohi ületada abikõlblike kulude ja investeeringu tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum tuleb abikõlblikest kuludest maha arvata *eelnevalt asjakohaste prognooside alusel või tagasinõudmise mehhanismi kaudu*.

Küsimus 10: Küsimus toetusmäära erinevusest avaliku ja mitte-avaliku vesinikutaristu vahel. Kas on nii, et kui teha avalik taristu, mis 7 aasta jooksul mitte midagi avalikult ei müü, siis on toetusmäärad võrdsed?

Vastus 10: Avalik taristu tähendab seda, et selle kasutamine on tehtud kättesaadavaks kõigile võimalikele tarbijatele. Avalik taristu riigiabi on kajastatud GBER art 56, suletud taristu art 36. Neis artiklites on erinevad abimäärad ja tingimused.